

339

Matthæi Frigillani

BELLOVACI IN DIVINI

Platonis Dialogum de Philosophia Scholia

compendiosissima, in gratiam studioſe

iuentutis, que in Platonicam

doctrinam introdu-

ci expedit.



P A R I S I S,

Ex officina Prigentij Caluarini, ad geminas

cippas, in clauso Brunello.

1559.

CVM PRIVILEGIO.

& ffigendorum dialogorum auctoreo propterea Zeno & Eleatam affirmata
quidam / Prostot. En Lib. i. de pocho de postum Phanorim
et Lopamennus Styrum aut etiunus regis in eo quidem responde
dicitur. Sed plato id probabilius quo dicitur, atque perser

Math
DISC

Matthæus Frigillanus suo

DISCIPVLO ANTONIO

Guilhen Auenionensi S.

VANTVS amor tibi sit omnium disciplinarum, Antoni generosissime, quam liberter non mansuetiores solum, sed et gravissimas Musas exosculeris, satis testantur præclara illa studia, quibus tam libere in Aristotelis Lycio inambulas, et tanta cum voluptate in Diuini Platonis Academia quiescis. Ad quod munus obeundum non aliud te excitauit, quam bona illa et honesta indoles, que splendore et pulchritudine Paternæ virtutis ad honestissima quæque facillime allicitur, de qua non est necesse me quicquam dicere: quando naturalis pulchritudo, natiuus splendor, et vera virtus omnem fucum aspernantur: neque certè sol alienum lumen requirit. Ut igitur post patrem ac patruum viros sapientissimos, bonarum musarum sis fautor integerrimus, illæ hoc munusculo te donant, à quibus ut bene spero, longe maiora accipies. Vale: ac me et tua studia, ut soles, ama.

A ij

AD D. IOANNEM LE VASSEVR

*virum plane Theosophum, & Gymnasii Rhe-
mensis Gymnasiarchum vigilansimum,*

Antonij Guilhen Epigramma.

IPSE tui (*Pan noster*) ones saltusque Lycae
Nectare fælices Ambrosiaque facis:
Quod per te liceat cantus haurire Frigilla,
A cuius Sophiae profluat ore melos:
Quaque feras flectente truces rupesque lycae,
Abdita turba sequens lustret amena loca:
Inter Academiæ necnon confideat Ulmos,
Ex quibus eternas sumere possit opes.
Pro queis sumabunt altaria nostra quotannis,
Perpetuo & rodent talia dona iecur.

IN DIVINI PLATONIS
Amatores Matthæi Frigillani
Præfatio.

DE triplici philosophandi ratione, quām tum ex Socratis & Pythagoreorum doctrina, tum ex familiari cōsuetudine cū sacerdotibus Aegyptiis, inter quos principem locum obtinuit Hermes ille ter maximus, didicerat Plato: ut sui præceptoris, quem ex Apollinis oraculo sapientissimum agnoscebat, plane diuinos sermones immortalitati consecraret, fusiſime traditurus, hoc breuiſimo dialogo, qui tum ad vniuersam philosophiam, tum maxime ad libru de Republica potest esse quædam præfatio, estque tum ad reprehensionē, tum ad doctrinam comparatus. Primum voluit docere, quid & quale sit philosophari. Ordo progressus admodum facilis & philosophicus: primum aliorum sententiās examinat & refellit, quem morem penè ubique probauit Aristoteles, deinde multa inductionū varietate, quām 13. Metaph. merito Socrati attribuendam censet idem Aristotle, tandem rudiores à falsis opinionibus ad veram philosophiæ cognitionem perducit. Rationem inscriptionis ita accipies. Dialogus hic, vt reliqui omnes, dupli inscriptio donatur: priore à persona eorum quibuscum disputasse finitur Socrates: posteriore à re subiecta. Prior non omnibus Platonicis eadem placet: quidam enim volunt inscribi èq̄as, id est amatores, quoniam, vt colligere licet ex dialogo, auditores omnes erant amatores, aliij vero cōtraq̄as, id est emuli, atque hanc posteriorem videtur magis probare

A ij

Diogenes Laërtius in vita Platonis , quoniam fngit Plato
Socratem instituisse primum hanc disputationem cum duobus æmulis , quorum vnus esset bonarum artium ofor , alter
philosophiae amator : quorum emulationem in ipso dialogo sapientis interserit , partim ut varietate animos demulceat ,
partim ut doceat ex contrariis opinionibus eliciendam veri-
tatem : quo nomine vbique Aristoteles suum dialecticum
maxime commendat . Cæterum dialogi huius disputationis
tanquam à præsentibus tractatur , sed prius agitata & se-
rio discussa Socratis familiaribus commemoratur .

EIVS DEM DIALOGI COMPE N-
diosius Argumentum.

CVM dialogorum Platonis tria sint genera, quidā ad doctrinam, quidam ad reprehensionem comparati, quorum tamen postremus finis est doctrina quædam. Alij verò mixti sint: hic à re subiecta de philosophia inscripti, pius, tāquam Carbunculus, Adamas, aut Hyacinthus molequidem exiguus, sed bona frugis plenissimus, diligentius consideranti mixtus videbitur. Nam priori parte duplē reprobationem continet, vnam eorum qui nec philosophari pulchrum existimant, neque philosophiam à garrulitate se jungere videntur: Alteram veterum philosophorum, potissimum Solonis & Hippiae: qui non videntur satis intellexisse quid sit philosophari: Posteriore verò de philosophia serio disputans sub persona Socratis (cuius nomine in suis operibus verum philosophum exprimit Plato, quoniam ille Apollini oraculo sapientissimus habebatur) suam sententiam explicat: Atque ex Delphico oraculo philosophiam maxime in hoc consistere demonstrat, ut quis seipsum agnoscat. Attamen videri potest dialogus ad reprehensionem magis referendus. Quoniam quod initio sibi proposuerat, in fine concludit Socrates, nimirum utramque philosophiae definitionem à veteribus traditam rationi & veritati non consentire.

Cic. Acad. i. de studiis
philosophia / Non vultus avul-
fior, vt apud platonem
erit, maine / ante molles
al dīcte dalmatī cum
Gōl

*lathæri F
AMAT
IO
phil
rhet
logi
nun
ni maxime qu
obscurit: deina
abundantos,
initiat.*

10
phil
rhet
logi
nui

TONY S.
tio no Gran-
atua auem-
um Socratem
e non soli-
GRAM M
ministrorum
et numeru-
fuc-
tio p[ro]p[ter] illas,
VN A corum
non sincera de-
qua intercessio
non solum fer-
fundissem ex
DE And
ta daximem
in mortiferis

Matthæi Frigillani in Platonis AMATORES SCHOLIA.

DIONYSII Grammatici) Hoc initio
philosophum & dialecticum potius quam
rhetorem agens, loco proæmij longioris, dia-
logi occasionem proponit: in qua primum in-
nuit philosophiae studia non quo suis decere,
sed eos maxime qui sint honesta indole prædicti, & claris pa-
rentibus orti: deinde ad tam præclara philosophiae studia nō
esse admittendos, qui Mathematicis non fuerint quodam-
modo initiati.

DIONYSII) Huius initio meminit Plato, quoniam
ille est à quo Grammaticas præceptiones & poeticem edo-
ctus est: apud quem cum esset decertaturus de tragædia, cum
primum Socratem audiuit, ab eo defecit: vnde in reliquis
libris eius non solet meminisse.

GRAMMATICI) Dum fingit Plato in ludis
grammaticorum pueros figuræ Geometricas describere, vi-
detur innuere simul cum præceptionibus grammaticis, aut
statim post illas, perdiscendas esse mathematicas artes.

VNA eorum etiam) A philosophandi studio, & ab
omni sincera disciplina alienum esse diſcidium & omne
genus inimicitarum: præterea de rebus philosophicis non
cum quo quis sermonem conferendum. Porro numero horum
familiarium existimant Platonici contineri Euclidem.

DE Anaxagora) Huius philosophi, qui fuit audi-
tor Anaximenis, meminit in Phædone Socrates, ubi iam
iam mortiferum poculum bibiturus, partim eum laudat,

IN DIALOGVM PLATONIS

partim reprehendit: laudat quidem quod fateatur diuinā
mentem rerum omnium causam esse, reprehendit verò quod
in explicandis rerum naturalium causis nullius rei effectio-
nem diuinæ menti tribuat: quæ reprehensio non omnibus iu-
sta videri debet, quonia, ut tradit Aristoteles 12. Metaph.
Deus mouet & finis: & primo lib. eiusdem operis testatur
quæ de mente tradita sunt ab Anaxagora facile ad veri-
tatem traduci posse.

VEL Oenopide) Oenopidem ferunt floruisse in rebus
Mathematicis tempore Anaxagoræ, fuisseque Archelai
præceptorem, cuius hoc loco meminit Plato, ut innuat eum
oportere Mathematicis esse imbutum, qui ex eius doctrina
uelit multum bonæ frugis percipere.

CIRCVLOS describentes) Circulus propriæ est fi-
gura plana una linea contenta, quæ circumferentia nomina-
tur, in cuius medio est punctus, à quo omnes linea rectæ ad
circumferentiam exeuntes inter se sunt æquales: interdum
tamen sumitur pro linea circulari, quæ circumferentia ap-
pellatur, quomodo hic sumit Plato describere circulos in
sphæra.

ET quasdam Sphæræ) Sphæra est solidum quoddam
una superficie contentum, à cuius centro ad circumferentia
omnes linea rectæ sunt inter se æquales: eam duplum con-
stituunt Astronomi, rectam & obliquam. Recta est eorum
qui sub æquinoctiali circulo habitant, ideo sic appellata quod
illis pari intervallo in medio duorum polorum positis neu-
ter polorum altero magis eleuatur, tum etiam quia eorum
horizon æquinoctiale ad angulos rectos & æquales in-
tersecat. Sphæra autem obliqua seu declivis est eorum qui

DE PHILOSOPHIA SCHOLIA.

344

altera citrāque aquinoctialem habitant: ita appellata, quoniam aequo interum in medio interstitio sicut non sunt. Illis enim semper unus polarum eleuatur, & alter depresso occultatur: in qua sphæra cernuntur illæ inclinationes de quibus hic loquitur Socrates.

C V B I T I S innixi) Verus est ille gestus & situs eius qui serio contemplatur: quo innuit non esse dignos mathematicis aut philosophicis dissertationibus, qui à vera contemplatione sunt alieni.

I V X T A quem sedebam) Socrates adolescentibus plurimumque assidebat, videbaturque, ut inquit Erasmus; mirari formas adolescentulorum, videbatur amare, & zelotypia tangi, quæ tamen ab eius modi affectibus nisi Alcibiades abesse expertus est Alcibiades. Cæterum (ut ipse in sua apologia testatur) quia Apollinis oraculo sapientissimus habebatur, cum omnibus versari voluit possetne in aliquo germana sapientiae speciem aliquā deprehēdere experiri cupiēs.

*M A G N V M quoddam) Vir sapiens, quem nomine Socratis exprimere solet Plato, nō existimat multum studium ponendum in re aliqua, nisi ipsa fuerit magna & pulchra. Quid autem sit pulchrum, pene ubique explicat Plato, sed maximè in *Symposio* & *Phædro*. Ubi observua Philosophos constituere pulchrorum duo genera, unum simpliciter & absolutè dictum, quod ex seipso satis est: ubique semper, & omnino potest oblectare: qualis est Deus opt. max. Alterum secundum quid, & quadam ex parte, ad quod rapitur noster animus quadā vñionis cupiditate, cuius causa censetur quædam naturæ similitudo & sympathia manifesta vel occulta: interdum etiam priuatio.*

Bij

IN DIALOGVM PLATONIS

NVGANTVR enim) Hic prior Æmulus duntaxat versatus in Gymnastica fingitur osor & hostis philosophiae: quo significat Plato quod à Socrate didicerat, rudes & imperitos ita musis esse infensos, ut veram germanamque philosophiam non pluris faciant quam nugas & deliramenta: Cui satis consentaneum Horatianum illud de quodam Argiuo. Pol occidisti amici.

Non seruasti, ait, cui sic extorta voluptas
Et demptus per vim mentis gratissimus error.

DE sublimibus) Apud eruditos naturæ interpres sublimia plerumque intelliguntur meteora, de quibus copiosissime scripsit Aristotelis: hoc tamen loco videtur intelligere Plato quæ Astrologi fingunt & imaginantur in globo cœlesti.

PHILOSOPHANTES garriunt) Hinc possis agnoscere quam præclare sentiant de omni philosophia bonarum artium osores, qui philosophari aliud nihil esse existimant quam garrire.

TAM acerbè respondes) Iniquum de philosophandi studio iudicium vix aequo animo ferre potest vir sapiens.

ASSIDEBAT æmulus) Hinc possis colligere sententiam Laërtij, nimirum hunc dialogum æmolorum potius quam amatorum nomine inscribendum.

NO N expedit tibi) Huius æmuli sententia significat Plato ad philosophiae studia neque excitandos neque docendos, qui nec ingenij dexteritate valent, nec ullis musarum numinibus sunt afflati: quale videri potest quod scribit Aristoteles post Hesiodum de idoneo auditore scientiæ moralis. Simul admonet non esse audiendum crassum & im-

DE PHILOSOPHIA SCHOLIA.

7

345

peritum vulgus, cum de rebus philosophicis suscipitur institutio.

A N non vides) Paucis perstringit quæ à Vera philosophia rectâque ratione animum penitus auocant.

E T saturitate) Ut salubrium consiliorum parens est sobrietas, ita honestorum studiorum inimica saturitas.

A T Q V E somnolentia) Quibus vel ex naturali complexione, vel ex proprio virtute inest somnolentia, non soleret esse admodum ingeniosi: suntque ad contemplandum satius inepti: proinde eos à philosophia reiicit Plato.

V N I V E R S A M etatem) Si in prima & florenti etate nullis disciplinis animum excolueris, vix in postrema eum ad contemplandum idoneum habebis.

I N musica) Has duas artes pene ubique coniungit Plato, de quibus vide nostra scholia in Timaeum. Cæterum non potest quis in Musica fæliciter versari, qui Arithmeticanon degustarit: innuit itaque Socrates adolescentem mathematicum, & proinde ad philosophiam magis idoneum.

V I D E T V R Q V E mihi) Id diligentius obseruabant veteres philosophi, ut si quando nacti essent ingenium hebes, & alienum à musis, illud ad artes operarias relegarent: Innuit autem Plato quod fusius docuit 2. libro de repub. vnumquemque debere eam artem tractare, quam nouit: ac certe fælices essent artes, si soli artifices de iis iudicaret.

Q V O D agendo potius) Hoc loco riederi potest Plato habere rationem diuisionis artium, atque philosophiam ab agendo sciungere, aut actionem pro effectione sumere, aut denique potissimum philosophi munus considerare, quod maxime in contemplando cernitur: unde Pythagoras philosophus

B ij

IN DIALOGVM PLATONIS

phum appellat mundi spectatorem, existimans eum non ob aliud in hoc mundi theatrum produisse, quam ut naturas rerum ac mores hominum contemplaretur.

V T si quam possem) Philosophicam modestiam & philosophicae disputationis finem exprimit: unde poteris agnoscere discrimen inter Philosophum & Sophistam, quod aperte tradidit Aristoteles. Ceterum non intelligas verisimilem illam utilitatem ab honestate sciendi am, que, ut tradit Cic. 3. officiorum, est omnium scelerum mater.

VTRVM videatur) Attingit præcipuum statum atque scopum totius dialogi, ubi iuxta ordinem questionum analyticarum, quia omnis que de re aliqua simplici suscipitur institutio debet à definitione profici, pro questionis explicatione, id est ut intelligat philosophiae candidatus sine pulchrum & bonum philosophari, multis definitionibus examinat quid sit philosophia. unde potest colligi quid & quale sit philosophari.

MISSA ea que) Rerum philosophicarum, si à viro sapiente tractentur, tanta est vis, ut à quolibet alio studio & negotio hominem sciendi cupidum in sui amorene alliant.

AC amatoribus) Intelligit reliquos adolescentes, quos non abs re amatores appellat, quoniam ut ait Erasmus, nec affinitas, nec vlla sanguinis propinquitas arctioribus aut superioribus amicitiae vinculis astringit animos, quam honestorum studiorum societas.

OPSTV P VI) De causis, natura, & generatione stuporis copiose disputat Galenus initio secundi libri de affectorum locorum notitia. Eum 4. topicorum vocat Ari-

TONIS
timens eam non
quam deinceps
tur.
can modello
mit: unde per
& Sophistam p
non intellegas ve
runtur, que
lerum mater
precipuum f
ordinem que
qua simplicis f
pro que fuit
ie candidatus
is definitio
otes colligunt
sophiarum s
a quibus de
m in sui am
s adolescentes
t ait Erasmus
arctioribus
os, quam hinc
a, & genera
ecundi libri:
orum loca

DE PHILOSOPHIA SCHOLIA. 3

346.

stoteles admirationem superabundantem, vultque 2. Ethicorum verecundiæ per excessum repugnare. A nonnullis solet definiri species admirationis ex magnitudine miraculi proueniens: adeo ut causæ peruestigatione impediatur sensus. Vnde vult innuere Socrates omnino mirandam & suspiciendam esse causam pulchritudinis.

PHILOSOPHAR (turpe) Vix quisquam inuenitur, qui, si vel primoribus labris philosophia delicias attingerit, non statim iudicet pulchrum & honestum esse philosophari, quo neglecto, non videtur homo cæteris animabitibus præstare.

NEQUE me hominem) Homo in schola Platonis est animus corpore vtens, cuius verum ornamentum, summaque perfectio & pulchritudo est philosophia & virtus, de quibus in nostris scholiis in Phædonem plura diximus. Vnde negabat Diogenes quemquam ex numero imperita multitudinis dignum nomine hominis.

AN pulchrum) In phædone per diuisionem explicat pulchri naturam, afferens eius duo esse genera, unum quod perse est idem, & sui semper simile, quod τὸ καλόν dicitur: alterum huius participatione non perse, sed quatenus habet quicquam simile primo, estque eius quædam imago. Cic. 4. Tusculana animi pulchritudinem definit opinionum iudiciorumque equalitatem & constantiam cum firmitate quadam & stabilitate, quæ aut virtutem subsequitur, aut virtutis vim ipsam continet.

NIS I prius quid) Paucis attingit ordinem quæstionum analyticarum, quas tradit Aristoteles initio secundi libri de demonstratione: quem seruandum censem Rhetores.

IN DIALOGVM PLATONIS

qui de statu & quæstione præceptiones tradunt. Ex quo loco fortasse etiam Cicero deprompsit quod primo officiorum tradit, Omnem, quæ de re aliqua suscipitur, institutionem debere à definitione profici sci.

D I C E B A T enim alicubi) Hac de re in Catone maiore, ita scribit Cicero. Quid quod etiam addiscunt aliquid, ut Solonem in versibus gloriætem vidimus, qui se quotidie aliquid addiscitatem senem fieri dicit.

E T mihi quidem videtur) Quid plerique ante Socratem existimat esse philosophari, nimirum semper aliquid addiscere, quod & nomen significare videtur: qui enim amore sciendi flagrat, libenter perpetuo aliquid disicit: unde Platon lib. 2. de repub. φιλόσοφον καὶ πολυμάθην eundem esse existimat: eius verba sic habent, Porro discendi studiosus & philosophus idem.

A T Q V E is primo) Probabiles definitiones, quædam etiam sophisticæ, superficie tenuis consideranti solent videri alicuius momenti, cum tamen rei naturam non attingant.

E X I S T I M A S inquam) Confutaturus primam philosophiae definitionem, primo loco assumit quod cæteris artibus cum philosophia est commune.

E T bonum inquit) Aristoteles primo Ethicorum & Plotinus libro de primo bono definiunt bonum quod omnia expetunt, & ad quod vniuersa referuntur: longe apertius & copiosius idem explicatur & capite lib. primi Rhetoricorum ad Theodectem, ubi Aristoteles ipsius boni septendecim elementa & velut definitiones, quasdam angustiores, quasdam latius patentes constituit.

DE PHILOSOPHIA SCHOLIA. 9

347.

AD VERVS VS hunc) Hinc posis deprehendere emulationem quendam fuisse inter illos adolescentes qui buscum hanc de philosophandi ratione quæstionē tractasse singitur Socrates: atque inde agnoscere illam inscriptionem, quam probat Laertius. Poteris præterea notare dialogi artificium: est enim interdum varietas interserenda ad demulcendum.

ET pulchrum & bonum) Tertio capite 13. Metaph. traditur discrimen inter bonum & pulchrum, quod illud semper in operatione, hoc verò etiam in immobilibus spectetur. Sed bonum est homonymon & à philosophis varie usurpatum. Stoici enim idem censem pulchrum & bonum,

IN Gymnasio) Galenus libro 2. de tuenda sanitate Gymnasium definit locum in publica aliqua urbis regione extructum, quo vngendi, fricandi, luctaturi, discum iacturi, aut tale quippiam facturi confluunt.

GYMNASTICÆ studium) Ut tradit Aristoteles primo capite quarti libri Politicorum, Gymnastice, id est eius artis quæ corpora exercet in campo, munus proprium est, considerare qualis exercitatio, quali corpori conueniat, & quæ sit optima: quæ videlicet corpori optime disposito conuenit: eam Plutarchus libro de educandis liberis vult consentire cum medicina, quod utrunque humana industria excogitarit ad corporis curam, differre tamen, quod altera sanitatem, altera bonam corporis habitudinem propositam habeat. Dialogo sexto de legibus Gymnasticam duplarem constituit Plato, unam saltationis, alteram lusitationis.

ET maxime quidem) Existimat hic adolescens singu-

C

IN DIALOGVM PLATONIS

tas artes more philosophiae esse definiendas: Exempli gratia sicut philosophari est multa discere, ita Gymnasticae proprium sit multum laborem subire.

V T eorum corpora) Finis Gymnasticae bona habitudo corporis, moderata exercitatione acquisita, cui consentit Galenus ad Trasybulum afferens Gymnasticam esse cuius finis est bonus habitus.

M VLT I labores) Galenus libro 4. in Aphorismos Hippocratis admonet laborem significare vehementem motum, dolorem, & lassitudinem: prima significatione hoc loco sumitur.

E T multis potius) Sectione trigesima, problemate decimo nono, ita scribit Aristoteles: Corpora nostra cum vehementer laborant, deterius habent, cum mediocriter, optime afficiuntur. cui consentiunt verba Galeni libro primo de tueda sanitate: modum vero in labore excessisse omnino alienum est.

N E M P E ex moderatis) In singulis artibus non quod summum est, sed quod temperatum & mediocre, laudatur: igitur etiam in philosophia: & proinde philosophari non est semper aliquid discere. antecedens demonstrat Socrates longa inductione. Ceterum videri potest hic Plato tacite vituperare Gymnasticam illam, qua instituuntur Athletae, quam Hippocrates & Galenus flagitiosam appellant.

E X paucis) Nimium tenuis labor ad expellendam excrementorum copiam non habet satis virium: proinde malum corporis habitum gignit.

N O N insomne) Confirmatio est mediocritatis ab

incommidis quæ excessu gignuntur.

Q VI D tu) *Redit ad emulum, quem in aduersarij confessionem artificiose pertrahit, simulque alium locum insererit, quo utriusque adolescentis emulationem declarat.*

V E R V M tecum) *Attingit adolescentis modestiam in perdiscenda philosophia, cui videtur consentire communis sententia. Oportet discipulum esse credulum.*

C I B I autem) *Subiungit alias inductionis partes in iis quæ ad corpus pertinent, à quibus tandem ad animum traducitur, concluditque philosophiam non esse polymathiam, quoniam disciplinas moderatas esse oportet.*

R E L I Q V A omnia) *In populariū morborum sexto volumine ita scribit Hippocrates, labor, cibus, potio, somnus, venus, Omnia mediocria. quem locū explicat Galenus lib. 2. de tuenda sanitate.*

C V M moderata) *Ut in corpore omnis bona habitudo temperiem & moderationem requirit: ita omnis animi laudabilis habitus.*

D I S C I P L I N Æ autem) *Hic in prima figura ratiocinationem integrā agnosce. Quaecunque animo conducent, sunt moderata: omnes disciplina animo conducunt: omnes igitur sunt moderatae.*

E X disciplinis igitur) *Hanc disciplinarum moderationem probe agnoscit & explicat Cicero primo libro officiorum cap. de prudentia, ubi pulchre admonet in naturali cognitionis & scientiæ cupiditate duo vitia esse vitanda: unū ne incognita pro cognitis habeamus, alterum ne nimis magnum studium multamque operam in res obscuras & difficiles minimèque necessarias conferamus: idem tradunt*

C y

IN DIALOGVM PLATONIS

philosophi morales omnem virtutem que aut more aut ratione perficitur, in quadam mediocritate spectari.

Q V A L E S sunt labores) Inductio est Rhetorica ab uno singulari ad alterum concludendum. Si medicus tum cibos tum labores moderatos ediscit utiles ad tuendam sanitatem, philosophus disciplinas moderatas ad animi ornatum maxime conducentes ediscere debet.

T R E S conuenimus) Ut fusiſime declarauimus in nostris scholiis in Timaeum, Plato magna ex parte Pythagoricus, triadem seu numerū ternarium semper magni fecit.

M E D I C V M (videlicet) Hos duos artifices duasque disciplinas coniungit etiam in Gorgia: una, inquit, cum sit corporis curatio duas habet partes, Gymnasticam unam, Medicatricem alteram.

V E L paedotribam) Galenus ad Trasybulum ita scribit, Apud Platonem Gymnastice nomen frequenter reperi non licet, sed paedotribam magis, quam Gymnasticum huius artis professorem appellat. Ceterum παιδοτρίβης Græcis dicitur qui in corporis exercitio pueris præficitur.

Q V E M N A M merito) Inductionis obliqua est conclusio Socrati satis familiaris, neminem potius quam philosophum consulendum esse, quæ & quales disciplinæ sine perdiscenda, & quam longe in illis progrediendum.

A B iis adolescentibus) Artificiose hoc interserit, ut non solum duorum Aemulorum quibuscum disputat Socrates, sed etiam reliquorum amatorum consensum habeat.

P R O C O S inducit) Libro vigesimo primo Odyssæ Procos inducit Homerus indignantes Ulyssem hospitem arcum tendere, quem cum extedisset, vehementer doluerunt.

DE PHILOSOPHIA SCHOLIA. II

349

Cæterum Proci, qui Græcis μυθοῖς appellantur, porprie illi sunt, qui nimia appetentia in eandem libidinem conspirant. de quibus quæ ex Appione Alexadrino & ex Ctesone Ithacense didici, liber aſſcribere. Octo ſupra centum erant Proci Penelopes, qui ante eius fores animum taxillis oblectabant, & calculos diſponebant inter ſe contrarios pares paribus tot numero quo ipſi erant opponentes, atque ſic quinquaginta & quatuor vtrinque ſtatuebantur: ſpatium quod in medio erat, vacuum relinquebatur, in quo poſtea aliud calculum ponebant, quem appellaþ Penelopem, hanc ſcopum faciebant, nitebanturque ſuis eam calculis attingere. Si quis verò reliquis intactis eam ſepius conſequebatur, victor erat, iubebatürque multam ſpem habere de coniugio cum Penelope: unde Eurymachus ſepius tali victoria potitus, maxime omnium Penelopes coniugium ſperabat. Verum illi omnes ob delicias adeo teneras manus habebant, ut ne arcum quidem intendere poſſent, & tamen aegreferebant Vlyfsem illum intendere.

P R O C O S inducit) Proci, qui μυθοῖς appellantur, proprie illi dicuntur, qui nimia appetentia in eandem libidinem conspirant.

G R A V I T E R) Hic aperte declarat Socrates duos illos Amulos proci similes, & proinde inſtructos à Sophistis, qui nec ullam rem commode tractare poſſunt, neque a quo animo ab alio explicari ſiunt.

Q V A L I A inquam) Satis iam confutata priori philosophiae definitione, alteram auſumit refellendam, cuius authorem Hippiam afferunt Platonici: Eam autem non dialectico, ſed oratorio more longiore ornatu & ambitu cō-

C iij

IN DIALOGVM PLATONIS

plectitur, cuius ferme hic sensus est. Philosophari aliud nihil est quam disciplinas pulcherrimas animoque maxime congruentes discere. Nam prolixior illa explicatio non ad constituendam, sed ad expoliendam & ornandam definitionem pertinet.

S V S C I P T I E N S) Hic musicus censetur sapientior, quatenus Musica est disciplina vicinior sapientiae quam Gymnastica.

P V L C H E R R I M A S) Aristoteles praefatione libri de mundo ad Alexandrum ita scribit: Philosophia sapienti numero visa est mihi quedam res sacra & plane diuina: Ipsa enim rerum honestissimarum intelligentia non indignam se existimauit.

M A X I M A M gloriam) Artificiose hoc dictum accipies: Nam hic adolescens a sophistis erat instructus, qui, ut inquit Aristoteles quarto Metaphysice, non sinceram veritatis cognitionem sibi proponunt, sed vel pecuniam, vel gloriam.

A V T si minus omnium) Hoc addit, ne videatur philosopho artes quasdam sordidas concedere, ex quibus non potest quis veram gloriam consequi.

L I B E R O S homines) Vice primo cap. 2. Rheso liberum hominem nullum afferit, quod omnis aut pecuniae aut fortunae seruiat, unde colligere licet quis sit dicendus liber.

I N T E L L I G E N T I A E ratione) Breuiter attingit illa duo genera artium: quae vulgo appellantur liberales & mechanicæ. Porro quae sit ars liberalis ex contrarij definitione poteris agnoscere. Secundo capite 8. volit. vilē disciplinam definit Aristoteles, quae aut corpus, aut animum, aut

NIS

phari alius
ioque maxin
plicatio nou
andam defor
infat saper
inior sapientia

Hoteles prof
ibis: Philo
sacra & lo
m intelligentia

se hoc datur
instructio pro
non summa
pecuniam, p
e videatur p
ex quatuor

is aut pecun
t dicendum
Breniter at
intur liberal
contraria
tr. vnde di
animum,

DE PHILOSOPHIA SCHOLIA.

12

350.

mentem liberi hominis ad usum, & opera virtutis inutiliē reddit: ubi etiam admonet modum in discendis liberalibus disciplinis adhibendum, habendāmque rationem finis ad quens referuntur. Exempli gratia, in dialectica tanquam ad Syrenios scopulos non esse adhærendum, cum illa ad altioris fastigij scientias sit referenda.

S E X minis) Mina quæ Græcis dicitur πρᾶ, ut colligere licet ex Georgio Agricola, duplex fuit olim, una Græca quæ pēdebat drachmas cētum, altera Attica quæ constabat septuaginta drachmis. Applicatur autē tum pōderibus, tum rebus numariis: in illis significat uncias duodecim cum semisse, quas vulgo appellamus libras Turonenses septemdecim cum semi.

A R C H I T E C T U M) Dialogo qui Civilis inscribitur, afferit Plato Architectum manuum ministerio non vti, sed utentibus præsidere: Aristoteles secundo Physicorum eum sciungit ab opifice, quod formam contempletur, Opifex verò ipsam materiam.

R A R I admodum) Videtur intelligere eum quem Aristoteles primo Metaphysicæ afferit nouisse causas rerū quæ fiunt: Solet enim in singulis artibus sapientum esse magna penuria: quia non multis contingit causarum cognitio.

I D I P S V M se dicere) Quem admodum Architectus in sua arte ita excellit ut omnibus opificibus quid sit agendū præscribat, ita existimat hic Musicus eum esse philosophū, qui in multis & præstantissimis disciplinis excellit.

E V M mox inter) Intellexit Socrates quid Hippias sophista nomine philosophia vellet intelligi: Eius sententiam hac potissimum ratione conatur refellere: quod sit difficilli-

IN DIALOGVM PLATONIS

limum in una arte excellere.

VT liberum virum) Octauo Politicorum admonet
Aristoteles modum in disciplinis seruandum esse, & adhi-
bendam esse rationem finis, ad quem referantur.

O M N I A coniectare) Philosopho rerum omnium
tractationem & cognitionem attribuit, cui satis consentanea
Aristotelis sententia, qui primo Metaphysicae varias
sapientis proprietates commemorans inter ipsas hanc numerat,
quod sapiens omnia sciat, quantum natura humana patitur.

E L E G A N T I S S I M V S) Socrates sophistarum
sententiā semper ex agitauit, quam hoc loco Plato ab
ipso refellendam interserit: illi hoc sibi proponunt ut sapien-
tissimi & elegantiissimi habeantur: suntque, inquit Aristoteles,
similes rebus felle infectis quae aureæ videntur.

P E N T A T H L I) πένταθλος Græcis dicitur, qui in
quoque genere certaminis est peritus, πένταθλος vero, qui in
quinque certaminibus est versatus: nimirū Cæstu, Cursu,
Saltu, Disco, & Lucta, Cæstus erat quedam certa clauapilas
plumbeas loris bubulis appensas habens: Discus autem mo-
les rotunda saxeæ vel plumbea talem figuram habet, qualis
sol nobis appetet, quem qui altius in sublime aut longius in
tractu prouiciebat, victor habebatur. Hoc ludo qui sece exer-
cebant Græci appellabant δισκοβόλος.

P E L T A S T I S) πέλτη Græcis significat scutum brevif-
simum præ se ferens formam lunæ iam semiplene. unde
πελτοσις, qui tali scuto armatus certabat.

A T H L E T A R V M) Hoc loco videtur Plato nomi-
ne Athletarum gymnicos intelligere, nimirū laetatores, cur-
sores, pugiles, discum iaculantes, & saltus perniciitate cōten-

DE PHILOSOPHIA SCHOLIA.

13

351.

dentes, habens fortasse rationem etymologiae, Nam ἀθλέα
idem est quod certo.

T A L E aliquid) Quemadmodum si πεντάθλος seorsim
cum singulis athletis conferatur, semper inferior habebitur, si
verò cum omnibus, longe superior, quòd singuli uno tantum
certamine valeant: ita & philosophus, iuxta Hippie sen-
tentiam, in singulis disciplinis, si seorsim consideretur, se-
cundum locum obtinet: omnibus tamen artificibus est ante-
ponendus, quòd solus multis disciplinis sit instructus.

N V L L I negotio) Aut nullus omnino, aut certe verus
philosophus vera gaudet libertate, neque more opificis que-
stui, libidini, aut alicui negotio seruire nouit.

N E propter vnius) Hic locus est madosus non satis ex-
plicans sententiam Hippie, qui vult innuere philosophum
non debere in vna disciplina tantam operam ponere, quin
reliquas etiam attingat. Ita sic emendari poterit. ne propter
vnius exactam diligentiam in aliis deficiat instar artificis
qui in vna arte ita consenescit, vt reliquas nullo modo at-
tingat: eum non debet imitari philosophus.

O M N I A mediocriter) Tum hinc tum ex Hippo-
crate & Galeno quorum hac in re superius memini videri
poterit de prompta plane aurea sententia, Omnia mediocria,
qua maxime delectatur sapientissimus D. Nonius Regius
medicus, quòd (vt opinor) ea neglecta ad bene beatèque vi-
uendum nullus concedatur accessus, neque in singulis disci-
plinis quicquam laude dignum excogitari posset.

V S Q V E ad summum) Hinc agnoscere ineptam Hip-
pie sententiam, qui existimauit philosophum in nulla di-

D

IN DIALOGVM PLATONIS

sciplina excellere, atque in omni superiorem habere.

POST hanc) Hippie definitionem reprehensurus
initio, id assumit quod à re proposita satis remotum videtur,
sed tamen accommodatum ad refellendum quod postremo
loco admisit aemulus : nimurum philosophos esse medios &
cuiusdem secundæ sortis homines. illi enim in nulla arte erunt
utiles quandiu aderunt qui in singulis artibus intelligentia
excellunt.

C V P I E N S planius) Quia plane alienum est à ra-
tione philosophum in nulla disciplina excellere: non satis af-
sequitur Socrates Hippie sententiam . Talia enim vix un-
quam cogitant viri sapientes.

N O N N E siboni) Vis huius argumenti explica-
tur ab Aristotele secundo Topicorum: ubi supponit duo at-
tributa contraria comparari cum duobus subiectis contra-
riis: Axioma sic habet , Si unum contrarium vni con-
trario conueniat , reliquum reliquo conuenire oportet.

M A L I inutiles) Hoc versute assumit , quo statim
concludit philosophos esse malos , qui in singulis artibus sint
inutiles.

M A X I M E omnium) Supponens Aemulus
philosophum esse virum bonum , admittit eundem esse uti-
lem: Additque , maxime , quoniam superius asseruit eum
non esse hominem , qui non putaret pulchrum esse philoso-
phari .

S I tu vera dicas) Qui questiones tractat quæ suaæ ar-
tis limites egrediuntur , non sæpe veritatem consequitur.

I S T I secundæ sortis) Hac repetitione Socrates vir

N
ere.
reprehensio
um videtur,
od possumus
e medios
alla arte erit
intelligenda
m est à
non sati
im vix
enti expul
ponit ducat
ecto compre
m vni ex
porter.
quo faciat
s articulo
n. tenuis
den s. p. v.
affert cum
ste philosoph
ue sua et
equatur.
ratus qd
DE PHILOSOPHIA SCHOLIA. 14

352.

sapiens satis declarat se non posse perferre tam iniquum de philosophandi ratione iudicium: Nemo enim vel mediocriter eruditus ingenue fatebitur philosophiam esse secundæ sortis.

PHILOSOPHV M secundarium) Rursus est ironia, qua ridet imperitum iudicium eorum, qui nō primas sedes philosopho ascribunt, cōtenduntque eum aliquo artifice inferiorem.

CONFESSI (vero sumus) Hæc reptitio non aliena à doctrina Pythagoræ eo pertinet, ut emulus ille ad incommode pertrahatur: nimis philosophum simul esse bonum & non bonum, utilem & inutilem. Nam brevis repetitio dictorum magnas habet vires ad explicandam vim confirmationis.

COACTVS est) Hinc possis agnoscere quod fatetur Aristoteles 13. Metaphysicæ Socratem summum artificem inductionum, qui possit singulis falsa demonstrare, & ad veritatem perducere illarum beneficia.

QVI D ergo) Agnoscit Socrates philosophiæ definitiones à Solone & Hippia iam satis confutatas: cupit adolescentes ab eiusmodi erroribus ad veritatem pertrahere.

IN HVMANVM) Neque vi dissertationis, neque illa alia ratione à philosophiæ studiis est deterrendus bone spei adolescens.

QVIC QVID lubet) Modestia discipuli in persicenda philosophia, quam Aristoteles requirit primo Ethicorum: ubi vult eius discipulum esse bene moratum, aut recta præcipienti obtemperare paratum.

D ij

IN DIALOGVM PLATONIS

D E I N D E concessimus) Hac altera repetitio
appertissimè colligitur ex præcedēte definitione quod ipsi Phi
losophiæ maxime repugnat : nimirum malos ac inutiles esse
philosophos . Poterit autem hæc disputandi ratio appellari
comparatio eorum quæ philosophiæ nomini sunt adiu-
menta .

S E C V N D V M tuam) Hoc facit ad vehemen-
tius exagitandam Hippiæ sententiam .

N E Q V E philosophari) Brevis est utriusque defini-
tionis reprehenſio , qua quæ ipſæ complectebantur studia
mechanicæ hominibus potius quam philosophis attribuit .

E X I S T I M O & absurdum) Socrates , cuius no-
mine in Platonis dialogis exprimitur vir sapiens , existi-
mat philosophica studia non spectari in illis artibus , quæ
manuum ministerio opus suum conficiunt , sed quæ intelli-
gentiæ ratione .

S I hoc respondeas) Existimat Socrates hominem pos-
ſe in rei cognitionem perduci , si à rebus quæ sub sensum ca-
dunt sumatur inductio .

Q V I N A M equos) Initium est explicationis pro-
priæ sententiæ de questione proposita : ubi suo more Socra-
tes per inductionem satis prolixam tandem aperte efficit
philosophiam maxime in hoc consistere , ut quis noscat seip-
sum , & per boni perfecti contemplationem deprehēdat quæ
recta sint .

Q V I D autem canes) Venatio non omnino aliena
est à philosophia : proinde commemorat duas artes quæ ad
eam pertinent . Cæterum primo de historia animalium te-

DE PHILOSOPHIA SCHOLIA.

353.

statur Arist. tum equos, tum canes inueniri ferinos & domesticos.

E A D E M ergo) Inductionis est conclusio qua efficit ex multis particularibus hanc communem sententiam: Omnibus atque singulis artibus conuenit, ut & meliores efficient & coerceant.

Q V I D autem) Aliam inductionem aggreditur, qua vult efficere philosophiae munus esse plane agnoscere quae recta sint & quae minus,

E A D E M inquit) Vix potest ars aliqua hominens in officio continere, nisi eadem discernere posset quid rectum & bonum.

Q V A E optimos) Ut scientia moralis & Politica homines coercent, & bonos efficit, sic inter bonos & malos discernit: neque est opus alia disciplina, ad quam tale iudicium pertineat.

N O N N E quæcunque) Vnum & multa sunt eiusdem disciplinae, & siue speciei vnum individuum subsit, siue multa, maior aut minor multitudo ad disciplinae mutationem nihil facit. Nam omnia individua eiusdem speciei eadem disciplina explicantur & cognoscuntur.

E T in equis) Popularem inductionem repetit, ut philosophi munere probe functus facilius adolescentem male à sophistis instructum ad veritatis cognitionem adducat.

N O N N E iudicaria) Dialogo de regno artem iudicariam definit Plato, quæ considerat quid iustum & quid non iustum, atque vim legum obseruans, propria virtute adhibita, de singulis iudicat: eam autem regio domi-

D ij

IN DIALOGVM PLATONIS

natui illuc Plato subiicit. Porro scientia et civilis haec sunt duo praecipua munera: optimas ferre leges, et latae diligenter obseruare. Obseruabuntur autem si boni premiis, mali paenam propositis ducantur.

A N vocas iustitiam) Ars iudicaria longe magis cernitur in obseruatione iustitiae quam cuiusvis alterius virtutis. Videtur autem Socrates appellare iustitiam scientiam: quod Aristoteles reprehendit inicio prioris libri magnorum moralium, et sexto Ethicorum ad Nicomachum. Ceterum Socrates iustitiam appellat philosophiam, quoniam eius ambitu continentur omnes virtutes, quae hominum mores ac vitam instituunt.

N O N N E qua scientia) Duo sunt vincula quibus tota ciuitas maxime retinetur, premium et paena: illis boni a malis discernuntur, quae etiam reperiuntur quodammodo in brutis animantibus. Nam illis duobus imperio hominis subiiciuntur. Porro haec partim ad prudentiam, partim ad iustitiam pertinent: quae autem sequuntur, maxime ad prudentiam et sapientiam.

S I ergo equus) Socrates solet satis esse frequens in inductione oratoria, cuius tota vis in similitudine cernitur, qua ex multis particularibus aliud quipiam particulare colligitur. Itaque in multis animantibus assumit id in quo cum illis homo seipsum non agnoscens conuenit. Fingit autem maiorem cognitionem inesse belluis, estque disputatio haec ex hypothesi.

S E I P S V M ignorare) Hac argumentandi rationem suam accipit ex contrariis: sapere et desipere sunt co-

traria, sicut nosse & ignorare seipsum. Itaque unum ex altero facile colligitur. Porro qui seipsum ignorat, ut ait Socrates in Philebo, secundum tria patitur: primo secundum pecuniam, quatenus existimat se opulentiorum, deinde secundum corporis dotes, quas putat se maiores habere. Tertio secundum bona animi, quae longe plura & maiora sibi arrogat, quam re vera sint.

SE IPSVM itaque nosse) Præcipuus est scopus præcipuæ ratio totius philosophiae: ut scilicet quis seipsum agnoscat. Nam, ut scribit Cicero primo de Legibus, Philosophia cum cæteras res omnes, tum quod est difficillimum docuit, ut nosmetipso nosceremus.

IN SCRIPTIO quæ in Delphis) Plato in Carmide testatur in templo Apollinis pro foribus has tres sententias inscriptas esse: *Nosce te ipsum, Nihil nimis, Sponsionis non deest iactura*, atque primam deo, reliquas duas mortalibus tribuit. *Ipsumque Deum per eiusmodi sententiam indicare hominibus temperate vivendum esse.* In Alcibiade per eiusmodi sententiam innuit perfectum & absolutum hominis officium, quod in hoc consistit, ut primo naturam suam animaduertat: Deinde ab illa tanquam imagine & effectu ad diuinam mentem eius veram causam conuertatur. Nam ab illa humanus animus illustratus intelligit ipsum bonum, ipsum viile, ipsum pulchrum, ipsum iustum, quæ omnia prudentiæ proponuntur. *Ipsa enim prudenter, ut bonum intelligit, humanas actiones tum publicas, tum priuatas ad finem optimum refert, ut ipsum utiliter considerat, per commoda media propriasque vias ad finem*

IN DIALOGVM PLATONIS

dirigit, ut pulchrum contemplatur, quis ordo quis modus in
hoc progressu quasi quodam itinere sit seruandus instituit,
ut verò ipsum iustum perspicit, tum præscribit quæ distin-
ctio singulorum operum, quæ obseruantia impositi ordinis,
quod supplicium transgredientibus, & quod præmium le-
gem obseruantibus. Verum ut compendiosius dicam, huius
delphicæ sententiæ ex Platone triplex est sensus: Primus
nosce teipsum, id est iusticiam & prudentiam cole: alter
temperate viue: tertius naturam tuam animaduerte, & ab
illa ad diuinam mentem teipsum conuerte. In quibus sum-
ma Philosophiae perfectio consistere videtur.

QVA vero) Prudentia nos docet quid rectum &
quid non rectum, iusticiæ autem beneficio unum prosequi-
mur alterum refugimus.

VIDE TVR) Iusticiæ & prudentiæ diuersa offi-
cia præscribit: unde videri potest absurdâ hæc conclusio, nisi
dicas eam inferri ex iis quæ prius concessa sunt, nimirum
eandem esse scientiam quæ & recte cohobet, & qui boni sint
melius discernit.

NON NE tyranni) Capite decimo octauo Ethici-
corum multa tradit Aristoteles de tyranno & tyrannide:
Item decimo & undecimo capitibus quinti Politicorum
vbi tyrannum à Rege sciungit, quod tyrannus sibi proponat
quod placet, Rex verò id quod est honestum. Præterea se-
ptimo Politicorum triplex tyranni propositum tradit: Pri-
mum ut animi ciuium minuātur, & pauca sapiant: alte-
rum ut ciues inter se diffidentes & dissidentes reddantur.
Tertium ut impotentes euadant. Videtur tamen hoc loco

DE PHILOSOPHIA SCHOLIA.

17

355.

Plato à regia dignitate tyrannidem non seiungere, cámque
more veterum in bonam partem accipere.

HÆ itaque facultates) Si more Arist. à dignitate
regia tyrannidem seiungamus, videbitur hæc conclusio va-
na. Nam à prudentia & iustitia procul abest tyrannus:
& qui vere tyrannus est, plane seipsum ignorat.

NON N E øconomus) Duæ potissimum sunt so-
cietas, vna in familia, altera in ciuitate cernitur. In
vtraque duo imperia spectantur: in ciuitate quidem vnum
ciuale, alterum regium. Ciuale appellatur, quando is qui im-
perat, vicißim etiam paret ex reipublicæ, quam gubernar,
præscriptione: Regium autem, cum is qui præest non paret,
quoniam legibus minimè est subiectus. In familia vero
si seruos species, dominatus appellabitur. si totius familie
administrationem, øconomia & domestica prudentia no-
minabitur. Qui neque genere, neque specie differre has po-
testates existimant, sed duntaxat multitudine & paucita-
te, reprehenduntur ab Aristotele primo Polit. quoniam
licet forsan omnes conueniant quantum ad communem
imperand rationem, tamen propriis & specialibus officiis
maxime distinguntur.

QVI D itaque) Ciuilem disciplinam maxime ne-
cessariam esse philosopho, atque in ea potissimum relucere
vim philosophiae hac comparatione manifestum relinquit:
Si philosophus debet esse peritus earum artium, que nihil
aut parum conducunt ad bene viuendum: quanto magis
illi elaborandum esse putamus, ut ciuilem facultatem con-
sequatur?

E

IN DIALOGVM PLATONIS

N I H I L habere) Subtiliore Socratis disputatione
videlicet **ÆMULUS**, oppositum eius quod superius afferuerat, fa-
tetur, nimis in Philosopho multa inesse, quibus posse alii
prodeesse, & aliis prælucere.

V T R V M igitur) Rursus apertius reprehendit com-
parisonem illius philosophi cum Pentathlo, ne in errore,
quem ex Sophistis didicerat **ÆMULUS**, diutius permaneat.

O M N I A castigare) In ipsa Oeconomia quæ per pa-
trem familias geri possunt, nulli alteri sunt committenda.
Primus debet expergisci, postremus somno indulgere: sic
enim, ut inquit Aristoteles, familiæ integritati optime con-
sulitur.

T V M si aut amicus) Facultas ciuilis in decernendo
& iudicando maxime spectatur: In quibus philosophus ma-
xime excellit, adeo ut Platoni non sit Respublica fæelix, cui
qui præst à philosophia est alienus.

A B S I T igitur) Conclusio est omnino aduersa So-
lonis & Hippiae sententiæ: Unde initio admonuimus hunc
dialogum maximè comparatum esse ad reprobationem.

E T cæteri omnes) Hic dialogi finis Platoni & Cice-
roni est maximè familiaris: nimis cum applausu, appro-
batione & collaudatione. Faxit Deus quis semper est, ut &
nostros labores & tua studia cæteri omnes probent.

F I N I S.

356.

An

qua

na